

FOREX

Podstawy giełdy walutowej

**POZNAJ TAJNIKI RYNKÓW
FINANSOWYCH,
KTÓRE ZNAJĄ TYLKO
NIELICZNI.**

Piotr Surdel

Niniejszy ebook jest własnością prywatną.

Niniejsza publikacja, ani żadna jej część, nie może być kopiowana, ani w jakikolwiek inny sposób reprodukowana, powielana, ani odczytywana w środkach publicznego przekazu bez pisemnej zgody wydawcy. Zabrania się jej publicznego udostępniania w Internecie, oraz odsprzedaży zgodnie z [regulaminem Wydawnictwa Złote Myśli](#).

© Copyright for Polish edition by ZloteMysli.pl

Data: 2.12.2006

Tytuł: Forex - Podstawy Giełdy Walutowej

Autor: Piotr Surdel

Wydanie II

ISBN: 83-7521-062-5

Projekt okładki: Marzena Osuchowicz

Korekta: Sylwia Fortuna

Skład: Anna Grabka

Internetowe Wydawnictwo Złote Myśli

Netina Sp. z o.o.

ul. Daszyńskiego 5

44-100 Gliwice

WWW: www.ZloteMysli.pl

EMAIL: kontakt@zlotemysli.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone.

All rights reserved.

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I

<u>PODSTAWOWE INFORMACJE</u>	5
<u>1.1 Różne rodzaje Foreign Exchange</u>	6
<u>1.2 Skromny kapitał, a gra giełdowa</u>	7
<u>1.3 Ryzyko giełdy walutowej</u>	8
<u>1.4 Spread, dźwignia, loty oraz pozycje</u>	10
<u>1.4.1 Spread</u>	10
<u>1.4.2 Dźwignia</u>	11
<u>1.4.3 Loty</u>	12
<u>1.4.4 Pozycje</u>	12
<u>1.5 Zakładamy Demo</u>	13
<u>1.6. Limity „Stop-loss” i limit zysków</u>	17
<u>1.7 Typy zamówień</u>	19
<u>1.8 Platformy brokerskie</u>	20
<u>1.9 Podsumowanie</u>	23
<u>1.10 Ćwiczenia i zadania</u>	24

ROZDZIAŁ II

<u>WSTĘP DO ANALIZY WYKRESÓW CENOWYCH</u>	26
<u>2.1 Podstawowe funkcje wykresów cenowych</u>	26
<u>2.2 Poznajemy układ wykresów Prosticks (Gain Capital)</u>	28
<u>2.3 Typy wykresów</u>	30
<u>2.3.1 Wykres liniowy</u>	31
<u>2.3.2 Wykres świecowy</u>	33
<u>2.3.3 Wykresy słupkowe</u>	35
<u>2.4 Ćwiczenia i zadania</u>	37

ROZDZIAŁ III

<u>ANALIZA WYKRESÓW</u>	38
<u>3.1 Trendy</u>	38
<u>3.1.1 Trend wzrostowy (hossa - rynek byka)</u>	39
<u>3.1.2 Trend spadkowy (bessa - rynek niedźwiedzia)</u>	40
<u>3.1.3 Trend boczny</u>	40
<u>3.1.4 Co tworzy trend?</u>	41
<u>3.2 Wykreślanie linii trendów</u>	42
<u>3.3 Praktyczne wykorzystanie kanałów trendowych</u>	46
<u>3.4 Poziomy wsparcia i oporu</u>	47
<u>3.5 Praktyczne wykorzystanie poziomów</u>	49
<u>3.6 Ćwiczenia i zadania</u>	51

ROZDZIAŁ IV

<u>FORMACJE</u>	52
<u>4.1 Formacje kontynuacji i konsolidacji trendu</u>	53
<u>4.1.1 Trójkąty</u>	53
<u>4.1.2 Prostokąty</u>	55
<u>4.1.3 Proporczyki i flagi</u>	56
<u>4.2 Formacje odwrócenia trendu</u>	57

4.2.1 Głowa i ramiona.....	58
4.2.2 Podwójne i potrójne dna i szczyty.....	59
4.2.3 Spodki i parasole.....	60
4.2.4 Kliny.....	61
4.3 Ćwiczenia i zadania.....	62
ROZDZIAŁ V	
FORMACJE WYKRESÓW ŚWIECOWYCH.....	64
5.1 Kształty świec.....	65
5.1.1 Czarne i białe Marubozu.....	67
5.1.2 Marubozu otwarcia i zamknięcia.....	68
5.1.3 Szpulki.....	69
5.1.4 Ważka, Nagrobek i Czterocenowe Doji.....	69
5.1.5 Gwiazdy.....	71
5.1.6 Parasolki.....	71
5.2 Formacje odwrócenia i kontynuacji.....	72
5.2.1 Formacje odwrócenia.....	72
5.2.1.1 Młot i Wisielec (Hammer and Hanging Man).....	73
5.2.1.2 Objęcie hossy i bessy (Engulfing).....	74
5.2.1.3 Harami.....	75
5.2.1.4 Krzyż Harami (Harami Cross).....	76
5.2.1.5 Przenikanie i zasłona ciemnej chmury (Piercing Line and Dark Cloud Cover).....	77
5.2.1.6 Spotkanie(Meeting Lines).....	79
5.2.1.7 Zatrzymanie(Belt Hold).....	79
5.2.1.8 Trzech białych żołnierzy i trzy czarne kruki (Three White Soldiers and Three Black Crows).....	80
5.2.1.9 Wewnętrzna trójka wzrostowa i wewnętrzna trójka spadkowa (Three Inside Up and Three Inside Down).....	82
5.2.1.10 Zewnętrzna trójka wzrostowa i zewnętrzna trójka spadkowa (Three Outside Up and Three Outside Down).....	83
5.2.2 Formacje kontynuacji.....	84
5.2.2.1 Trójka Hossy i Trójka Bessy (Rising Three Methods and Falling three Methods).....	85
5.2.2.2 Rozstanie (Separating Lines).....	86
5.2.2.3 Uderzenie trójki(Three Line Strike).....	86
5.2.2.4 Pod szyją, na szyi oraz wyrzucenie (On Neck, In Neck and Thrusting).....	87
5.3 Analiza formacji, a inne analizy.....	88
5.4 Ćwiczenia i zadania.....	90
ZAKOŃCZENIE.....	93
ODPOWIEDZI DO ZADAŃ.....	94
SŁOWNICZEK.....	99
BIBLIOGRAFIA.....	103

Rozdział I

Podstawowe Informacje

Z naszego wprowadzenia do rynku forex wiesz już drogi Czytelniku, czym on jest i jak działa. W tej części dowiesz się, jak praktycznie zacząć własnoręczne ćwiczenia z rynkiem, jak rozpoznać i wykorzystać trendy. Dowiesz się również, czym są formacje cenowe, jak je rozpoznawać i wykorzystywać. Jest to pierwsza najbardziej podstawowa część niniejszego cyklu. Ażeby w łatwy sposób przyswoić wiadomości tutaj zawarte, najlepiej robić sobie przerwy - nie staraj się wszystkiego połączyć za jednym razem. Na końcu tej części znaleźć możesz krótką ściągę z nowo wprowadzonych terminów, a na końcu każdego rozdziału kilka pytań sprawdzających. Im dokładniej przyswoisz zawarte tutaj informacje tym łatwiej będzie Ci opanować następne części cyklu. Nic jednak nie zastąpi praktycznych ćwiczeń, zachęcam Cię więc do obserwacji i wypróbowywania wszystkiego, co znajdziesz w niniejszej publikacji.

Giełda walutowa to bardzo obszerny rynek, najbardziej płynny i o największym obrocie dziennym spośród wszystkich innych rynków kapitałowych. Niniejszy cykl zawiera kompletną wiedzę, tak teoretyczną jak i praktyczną potrzebną do skutecznego handlu. Nie wszystko jednak zależy od wiedzy. Jednymi z najważniejszych cech dobrego maklera to opanowanie oraz konsekwencja w podążaniu za swoim zestawem reguł handlowych - żadna strategia, czy system nie będzie działać, jeśli nie będziesz się go kurczowo trzymać. Siła psychiki to bardzo ważna rzecz, nie raz zostanie ona wystawiona na próbę, tak

podczas ćwiczeń zadanych w tym opracowaniu jak i eksperymentów we własnym zakresie. Przy handlu „na żywo” poziom stresu rośnie jeszcze bardziej. Im silniejsze oddanie regułom i systemom, tym łatwiej handlować z zyskiem, co z czasem zauważysz i zaczniesz wprowadzać w życie.

1.1 Różne rodzaje Foreign Exchange.

Wśród spekulantów zdecydowany prym wie dzie tak zwany „Spot Market”, czyli rynek kontraktów natychmiastowych. Tutaj zlecenia na dostawy określonych ilości walut są wykonywane natychmiast, a późniejsze zmiany kursu wpływają na wartość kontraktu w czasie rzeczywistym. Rynek kontraktów natychmiastowych jest najbardziej popularnym rynkiem na platformach brokerskich* udostępnianych przez Internet, dlatego też niniejsze opracowanie jest poświęcone głównie temu typowi rynku.

Oprócz „Spot Market” mamy jeszcze „Forward Market”, czyli rynek terminowy. Tutaj waluty dostarczane są w określonym momencie w przyszłości po cenie ustalonej obecnie. Z tego rynku korzystają eksporterzy i importerzy obliczając rzeczywiste koszty eksportowanych i importowanych w przyszłości towarów względem zmian kursów walut.

Rynek Opcji (Option Market) to rynek, w którym handlowi podlegają prawa do wykupu lub sprzedaży w określonym czasie i po określonej cenie instrumentów finansowych. Rynek ten pierwotnie stanowiący część giełdy papierów wartościowych występuje również w przypadku forexu.

* Platformy brokerskie będą omówione w dalszej części opracowania

1.1 Różne rodzaje Foreign Exchange.

Przedmiotem niniejszego opracowania jak również następnych jego części będzie rynek kontraktów natychmiastowych „Spot Market” jako najbardziej dynamiczny i popularny wśród zarówno początkujących jak i wprawionych uczestników rynku. Wśród internetowych platform brokerskich i serwisów poświęconych rynkom kapitałowym termin forex odnosi się przede wszystkim do rynku „Spot”.

1.2 Skromny kapitał, a gra giełdowa

Forex jest dla wszystkich, którzy czują, że dadzą sobie radę. Wbrew przyjętym stereotypom, gra giełdowa nie jest ani skomplikowana (tylko na taką wygląda z początku), ani zarezerwowana dla profesjonalnie szkolonych maklerów. Dziś również nie potrzebujesz ogromnego kapitału, by zaistnieć na niej tak, jak to było kiedyś. We wprowadzeniu wspomniałem, iż kapitał rzędu \$100-\$300 zupełnie Ci wystarczy na początek.... To znaczy na początek handlowania na żywo - póki co, wykorzystasz w celach edukacyjnych darmowe konta demo. Jednak zapewne intryguje Cię, w jaki sposób przy tak niewielkim kapitale oraz tak znikomych zmianach kursu można tutaj cokolwiek zarobić. Kwestia ponownie rozbija się o skalę. Jak za chwilę przekonasz się, najmniejszą jednostką, którą możemy kupić lub sprzedać będzie 10.000 (tylko w przypadku kont mini) danej waluty zwane jednym lotem (z ang. Lot - ilość). Takie ilości pieniędzy faktycznie będą przez nas za sprawą platformy wymieniane. Platforma brokerska umożliwia Ci wzięcie tak jakby kredytu na taką właśnie ilość pieniędzy zabezpieczonego Twoim depozytem uprzednio wpłaconym na konta firmy. Pobranie takiego kredytu odbywa się automatycznie i nie wymaga żadnej papierkowej roboty - trwa kilka sekund. Platforma skrupulatnie oblicza zmiany kursu oraz ich wpływ na ów kredyt, a ewentualne straty lub zyski z tego tytułu

1.2 Skromny kapitał, a gra giełdowa

dolicza lub odlicza od stanu depozytu. Gdy handlując odniesiesz straty powodujące zejście poniżej minimalnego depozytu na koncie wszystkie transakcje zostają sfinalizowane tak abyś nie mógł się zadłużyć. Jest to sposób brokera na zabezpieczenie się od strat, których nie mógłby ściągnąć, trzeba jednak pamiętać, że w krytycznych sytuacjach (takich jak na przykład wybuch wojny) może się zdarzyć debet na koncie, który będziesz musiał wyrównać. Ze względu na takie sytuacje, w których mimo zabezpieczeń bilans konta spada poniżej 0, w każdej umowie z brokerem znajdziesz warunek mówiący o konieczności uregulowania tak powstałych strat. Jeśli jednak handel odbywa się na stabilnych walutach (tych dostępnych u popularnych brokerów) szanse na utworzenie debetu są niewielkie, zwłaszcza w porównaniu z innymi rynkami.

Na kontach mini na wzięcie kredytu w wysokości 10.000 euro potrzeba zabezpieczenia w wysokości...50 dolarów - czyż to nie piękne? Gdy kredyt zostaje oddany, czyli gdy pozycja zostaje zamknięta (mowa o pozycjach za chwilę) to owe \$50 jest zwracane.

1.3 Ryzyko giełdy walutowej

Ryzyko towarzyszy każdemu na każdym kroku, więc również i przy jakichkolwiek inwestycjach. Absolutnie nie należy go ignorować lecz jego demonizowanie również nie ma głębszego sensu. Ryzyko to składnik naszego życia i tak również powinno być traktowane. Człowiek, który myśli, że jego etat to pewna sprawa, lub że jego firma będzie dawać mu pewny profit na 100% powinien raz jeszcze się nad tym zastanowić. W Polsce, gdzie znalezienie dobrej pracy nieraz graniczy z cudem, gdzie co roku bankrutuje tyle samo firm co jest zakładanych, sentencja

1.3 Ryzyko giełdy walutowej

„dobry zarobek do emerytury na 100%” jest abstrakcyjna. Jednak ryzyko bankructwa, czy utraty pracy nauczyliśmy się akceptować. Czasem na tyle, że już go wcale nie zauważamy choć ono ciągle, choć dobrze ukryte, gdzieś tam się znajduje. Na giełdzie walutowej tak jak na wszystkich innych giełdach jak również i we wszystkich dziedzinach życia ryzyko jest obecne. Tutaj oczywiście ryzykiem objęte są środki, którymi obracamy. Ażeby położyć kres złudzeniom - jeśli będziesz podejmować błędne decyzje, ryzyko zadziała i możesz stracić część lub całość zainwestowanego kapitału. Na innych rynkach kapitałowych istnieje jeszcze możliwość narobienia poważnych długów, co w przypadku forexu zostało bardzo ograniczone. Czym więc różni się ryzyko giełdowe od innych typów ryzyka? Ryzyko giełdowe jest jasne i dokładnie zdefiniowane. To Ty decydujesz, jakie środki chcesz poddać ryzyku i na jak długo. Siadając do handlu wiesz doskonale co masz zrobić i co się stanie, jeśli zrobisz to źle - takiego komfortu zazwyczaj nie ma w pracy zawodowej, czy we własnej firmie. Handlując na giełdzie to Ty określasz jak bardzo chcesz ryzykować - w życiu zazwyczaj ktoś inny o tym decyduje, najczęściej bez Twojej wiedzy.

Reasumując na giełdzie można zarobić i można stracić. Im więcej będziesz chciał zarabiać, tym większe będzie ryzyko straty. Każdy powinien określić o ile procent chciałby miesięcznie zwiększać swój kapitał i trzymać się tego poziomu. Bardzo łatwo oddać się tutaj hazardowi - po kilku wygranych rynek może wciągnąć, a każdy goniący za snem zacznie popełniać błędy. Opracowanie to ma na celu przekazanie sposobów oraz strategii umożliwiających zarabianie na giełdzie. Jednak całość informacji zawartych w całym tym cyklu nie wyeliminuje ryzyka utraty części czy całości obracanych środków. Dostaniesz jednak narzędzia wraz z instrukcjami obsługi jak owo ryzyko minimalizować i jak nim zarządzać tak, by prawdopodobieństwo utraty wszystkich środków było minimalne. Złotą prawdą przy handlu na rynkach kapitałowych jest stwierdzenie, iż dobry makler wygrywa

1.3 Ryzyko giełdy walutowej

więcej niż przegrywa, a nie wygrywa cały czas. Nie ma niestety systemu, który z każdej sytuacji wyjdzie z zyskiem. To, jaką skuteczność będzie miał Twój system zależy w głównej mierze od Ciebie i od tego, w jakim stopniu będziesz się go trzymać. Ryzyko jednak, zawsze obecne, będzie stanowiło nieodłączną część również tego jak i każdego systemu. Jeśli chcesz odnieść sukces na rynku wymiany walutowej, to musisz być świadom, iż ryzyko zawsze Ci towarzyszy, akceptować to oraz radzić sobie z tym.

1.4 Spread, dźwignia, loty oraz pozycje.

Te cztery pojęcia będą Ci towarzyszyć w zasadzie bez przerwy. O ile termin oznaczający jednostkę (lot) został wspomniany we wprowadzeniu tak pozostałe trzy są nowymi pojęciami. Oto ich wyjaśnienia:

1.4.1 Spread

Nazwa pochodzi z języka angielskiego - w dosłownym tłumaczeniu oznacza „rozstaw”. Oznacza różnicę między cenami kupna i sprzedaży danej pary walutowej.

Przykład:

Patrząc na tablice w kantorze widzimy ceny kupna i sprzedaży. Różnią się one od siebie o pewną ilość groszy, które są marżą właściciela kantoru. Te parę groszy to właśnie spread czyli rozstaw między ceną kupna i sprzedaży.

1.4 Spread, dźwignia, loty oraz pozycje.

Podobnie jest na forexie, tylko w dużo mniejszej skali, owa marża, liczona w pipsach*, jest obecna na każdej platformie brokerskiej. Im marża niższa tym platforma tańsza. Każdy broker czerpie zyski właśnie ze spreadu.

1.4.2 Dźwignia

Ang: Leverage. Dźwignia to narzędzie, dzięki któremu małą sumą pieniędzy można kontrolować pozycję o znacznie większej wartości. Jest to relacja pomiędzy kapitałem o stałym oprocentowaniu pożyczonym przez firmę brokerską (kredyt), a wartością zainwestowanego kapitału (depozyt).

Przykład:

Dźwignia 200:1 jest standardem dla kont mini. Oznacza ona, że wpłacając w formie kaucji \$50 możemy zakupić np.: 10.000 euro w ten sposób za np.: \$300 możemy otworzyć pozycję na 60.000 euro. Wszystko rzecz jasna dzieje się automatycznie - otwieramy pozycję, a z naszego depozytu automatycznie jest odliczana odpowiednia kaucja.

Bez dźwigni potrzebowalibyśmy bardzo dużego kapitału ażeby móc cokolwiek zarobić na forexie. Właśnie dzięki niej tak wiele ludzi decyduje się na przygodę właśnie z tym rynkiem kapitałowym. W końcu każdy może zaryzykować \$100, podczas gdy tylko wybrani mogą ryzykować sumy rzędu \$10.000

*Zobacz Słowniczek oraz w darmowej publikacji pt. „Wprowadzenie do Giełdy Walutowej” dostępnej na stronach serwisu Złote Myśli.